

Kopi af aktindsigt

DCUMs tilsyns vejledende udtalelse om undervisningsmiljøet

Dansk Center for Undervisningsmiljø's tilsyn (DCUM's tilsyn) har d. 10. oktober 2020 valgt at føre tilsyn med Lindhøjskolen i Herlev kommune, på baggrund af en artikel, som blev ført i Ekstrabladet d. 25. september 2020. D. 15. januar 2021 har DCUMs tilsyn anmodet om supplerende materiale, for at tilsynet kan undersøge om Lindhøjskolen er bekendt med og forstår undervisningsmiljølovens håndteringsregler i forbindelse med mobning eller lignende jf. undervisningsmiljølovens § 1 c.

DCUMs tilsyn har modtaget og vurderet materialet, som Herlev Kommunen har sendt. Dette har givet os anledning til at rette denne vejledende udtalelse til Herlev Kommune og Lindhøjskolen om, hvordan håndteringsreglerne skal forstås jf. undervisningsmiljølovens § 1 c og hvad en antimobbestrategi skal indeholde jf. undervisningsmiljølovens § 1 b.

DCUMs tilsyn anbefaler i den forbindelse, at Lindhøjskolen bliver opkvalificeret på forståelsen af reglerne i undervisningsmiljøloven snarest muligt for at sikre elevernes trivsel, også når der forekommer mobning eller lignende. Vi anbefaler desuden, at skolens antimobbestrategi revideres snarest.

I det følgende kan I læse vores vejledende udtalelse og vores begrundelse for, hvorfor vi anbefaler ovenstående.

Vejledende udtalelse om håndteringsreglerne

Hvis en skole erfarer problemer med det psykiske undervisningsmiljø, skal skolen vurdere, om det kan karakteriseres som mobning eller mobbelignende tilstande/situationer. Herlev Kommune har sendt fire redegørelser for, hvordan Lindhøjskolen har handlet på fire forskellige henvendelser fra forældre om problemer med det psykiske undervisningsmiljø. Derudover har Herlev Kommune sendt en redegørelse om, hvordan skolen og kommunen har håndteret problemerne med det psykiske undervisningsmiljø, som artiklen i Ekstrabladet fra d. 25. september 2020 henviser til vedr. 5. x. Kommunen har desuden sendt Lindhøjskolens antimobbestrategi.

Vedr. Mobning eller lignende

I det materiale som kommunen har sendt til tilsynet, bliver der beskrevet problemer med det psykiske undervisningsmiljø i form af uhensigtsmæssigt sprogbrug, stor retfærdighedssans blandt eleverne, et højt konfliktniveau, mange drillerier, problemer med det sociale samspil, mangel på fællesskab og elever, der ikke trives. Disse er alle karakteristika som kan indikere, at der foregår mobning eller lignende. DCUMs tilsyn vil i den forbindelse understrege overfor Herlev Kommune og Lindhøjskolen, at håndteringsreglerne jf. § 1 c gælder ved mobning *eller lignende*.

”Mobning eller lignende” betyder, at hændelser og adfærd, som beskriver et eller flere karakteristika ved mobning, er omfattet af handlepligterne, selv om man ikke mener, at der helt eller endnu er tale om decideret mobning. Der kan også blot være tale om et fællesskab præget af f.eks. eksklusionsangst. Reglerne udelukker heller ikke problemer, hvor en ansat spiller en større eller mindre rolle.

Vedr. undersøgelse af om der foregår mobning eller lignende

I materialet som DCUMs tilsyn har modtaget, er det ikke tydeligt, om skolen har foretaget en undersøgelse af de konstaterede problemer, for at kunne af- eller bekræfte om der var tale om mobning eller lignende.

I tre ud af fem redegørelser om skolens håndtering af problemer med det psykiske undervisningsmiljø, er det ikke tydeligt, om skolen har vurderet, om der er tale om mobning eller lignende. Mobning *eller lignende* er heller ikke nævnt i de tre redegørelser, selvom skolen i to af redegørelserne, beskriver at eleverne har et hårdt sprog, at skolen er bekymret for det sociale samspil mellem eleverne og at der er mange konflikter, hvilket alt sammen kan være tegn på mobning *eller lignende*. Tilsynet vurderer, at skolen i disse tilfælde, skulle have vurderet, om der var tale om mobning eller lignende.

Tilsynet er opmærksom på, at skolen i to ud af fem redegørelser beskriver, at de har vurderet, om der var tale om mobning. I den ene af disse redegørelser beskriver skolen, at den løbende vurderer, om der er tale om mobning, men det er ikke beskrevet, hvilken vurdering, skolen er nået frem til. I den anden af disse redegørelser som vedrører 5. x, vurderer skolen at der ikke er tale om mobning. DCUMs tilsyn tager ikke stilling til, om skolens vurdering af, at der ikke foregik mobning eller lignende i 5.x var korrekt. Tilsynet vil endnu engang understrege, at håndteringsreglerne træder i kraft, når der foregår mobning *eller lignende*.

Når en skole bliver opmærksom på problemer med det psykiske undervisningsmiljø i form af mobning eller lignende, skal den undersøge situationerne nærmere. Det skal

den gøre af sig selv, når situationen går op for den, dog senest når en elev eller forældremyndighedsindehaver henvender sig om problemer med det psykiske undervisningsmiljø. Vurderingen skal ikke baseres på, om en enkeltelev bliver mobbet eller ikke. Den skal derimod inddrage klassen som samlet helhed og fastslå, om der foregår mobning eller lignende tilstande f.eks. ved at interviewe nogle elever og kigge på eksisterende materiale om klassen i form af referater, notater eller henvendelser, der siger noget om klassens trivsel.

Dokumentnummer 20/00405-9 Side 2 af 6

Hvis skolen ved vurderingen konstaterer, at der foregår mobning eller mobbelignende situationer/tilstande, har den pligt til at undersøge sagen helt til bunds og lave en effektiv handlingsplan inden 10 arbejdsdage. Undersøgelsen kan indgå som en del af indsatserne i en handlingsplan og indsatserne i handlingsplanen skal løbende justeres, så de passer til alle de problematikker, skolen opdager ved undersøgelsen. Skolen skal også iværksætte nødvendige, midlertidige foranstaltninger frem til handlingsplanen har virkning og informere berørte elever og forældremyndighedsindehavere.

Vedr. Vejledning om regler og mulighed for at klage

I materialet som kommunen har sendt, har tilsynet bemærket, at der er en forælder som henvender sig til skolen om problemer med det psykiske undervisningsmiljø d. 23. september 2020. D. 30. september 2020 afholdes der et møde med kommunen, hvor det ikke fremgår, at forælderen er blevet vejledt om undervisningsmiljølovens håndteringsregler og har fået klagevejledning. Tilsynet er opmærksom på, at skolen har givet klagevejledning d. 14. oktober 2020. DCUMs tilsyn vil i denne forbindelse understrege overfor Herlev Kommune, at skolen og kommunen har vejledningspligt og pligt til at give klagevejledning. Dette vil være relevant i forbindelse med at forældre eller elever henvender sig til kommunen eller skolen om problemer med det psykiske undervisningsmiljø i form af mobning eller lignende eller med utilfredshed over skolelederens håndtering.

Samlet set vurderer vi, at skolelederen på Lindhøjsskolen ikke lever op til kravene i lovens § 1c. Der bliver ikke konsekvent taget stilling til mobning eller lignende ved problemer med det psykiske undervisningsmiljø, og skolen gør ikke brug af noteringer til at kunne sikre og inddrage sin pædagogiske historik i sagerne og klasserne.

Derudover er der ikke en konsekvent praksis for at vejlede om reglerne ved henvendelser eller om klageadgangen, som træder i kraft allerede når skolen vurderer, at der ikke er tale om mobning eller lignende.

Vejledende udtalelse om antimobbestrategi

Endelig bemærker DCUMs tilsyn, at skolens antimobbestrategi har en række gode elementer, men også mangler flere elementer. Definitionen af mobning i skolens antimobbestrategi afspejler måden man forstår mobning på i Danmark, nemlig som et fællesskabsorienteret fænomen. Definitionen af mobning skal være med til at sikre en fælles forståelse af mobning på tværs af elever, forældre, personale og ledelse. Men det kræver at definitionen er forankret på skolen, og at skolens vurdering af problemer med det psykiske undervisningsmiljø i konkrete situationer også afspejler det fællesskabsorienterede mobbesyn og forholder sig til mobning eller lignende. Derfor kan definitionen af mobning eller lignende i en antimobbestrategi ikke i sig selv sikre, at skolens vurdering af mobning eller lignende i en konkret situation vil være korrekt.

Dokumentnummer 20/00405-9 Side 3 af 6

Håndteringsreglerne jf. undervisningsmiljølovens § 1 c skal afspejles i antimobbestrategien. DCUMs tilsyn mener ikke at håndteringsreglerne er afspejlet i skolens antimobbestrategi og dette bør skolen rette op på snarest. Antimobbestrategien har ikke været revideret siden 2017. En antimobbestrategi skal revideres løbende, men der er ikke fastsat nærmere krav i undervisningsmiljøloven. DCUM anbefaler, at skoler én gang om året genbesøger sin antimobbestrategi for at vurdere, om der er behov for at opdatere strategien.

Ovenstående betyder, at vi anbefaler at skolens antimobbestrategi revideres snarest, da den ikke lever op til reglerne i undervisningsmiljølovens § 1 b.

Regler og praksis

DCUMs tilsyn har lagt vægt på undervisningsmiljølovens §§ 1 b og 1 c.

Klagevejledning

Der kan ikke klages over tilsynets vurdering til anden administrativ myndighed. Ved spørgsmål kan DCUM kontaktes på telefonnummer 72 26 54 00

Med venlig hilsen

Louisa Pagh Aggerbo Tilsynskonsulent

Dokumentnummer 20/00405-9

Side 4 af 6

Bilag 1 – uddrag af Undervisningsmiljølovens

bestemmelser (bekendtgørelse af lov om elevers og studerendes

undervisningsmiljø, LBK nr. 316 af 05/04/2017)

§ 1. Elever, studerende og andre deltagere i offentlig og privat undervisning har ret til et godt undervisningsmiljø, således at undervisningen kan foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Undervisningsmiljøet på skoler og uddannelsesinstitutioner (uddannelsessteder) skal fremme deltagernes muligheder for udvikling og læring og omfatter derfor også uddannelsesstedets psykiske og æstetiske miljø.

Stk. 2. Den myndighed, bestyrelse eller person, der har ansvar for uddannelsesstedet, skal sørge for, at de krav, der er omtalt i stk. 1, bliver opfyldt.

Stk. 3. Eleverne og de studerende m.fl. skal medvirke til og samarbejde med ledelsen om at tilvejebringe og opretholde et godt undervisningsmiljø og herunder bidrage til, at de foranstaltninger, der træffes for at fremme et godt undervisningsmiljø, virker efter deres hensigt.

Stk. 4. Undtaget fra loven er undervisning, der udføres som led i uddannelse af forsvarrets militære personel i forbindelse med egentlig militærtjeneste, samt undervisning, der foregår om bord på krigsskibe og

troppetransportskibe. Undtaget er tillige undervisning inden for søfart og fiskeri bortset fra undervisning i forbindelse med lastning og losning af skibe, værftsarbejde om bord i skibe, og hvad der må sidestilles hermed.

§ 1 a. Reglerne i dette kapitel gælder for grundskoleundervisning og ungdomsuddannelser.

§ 1 b. Den myndighed, bestyrelse eller person, der har ansvar for uddannelsesstedet, fastsætter en antimobbestrategi, herunder en strategi mod digital mobning, jf. dog stk. 2. Strategien revideres efter behov.

Stk. 2. Skolebestyrelsen på folkeskoler og kommunale internationale grundskoler fastsætter en antimobbestrategi, herunder en strategi mod digital mobning, som en del af værdiregelsættet, jf. § 44, stk. 4, i folkeskoleloven og § 12, stk. 2, i lov om kommunale internationale grundskoler. Er der ikke inden skoleårets begyndelse fastsat en antimobbestrategi, skal kommunalbestyrelsen fastsætte en sådan, som gælder, indtil en antimobbestrategi bliver fastsat af skolebestyrelsen. Strategien

revideres efter behov.

§ 1 c. Konstaterer uddannelsesstedets ledelse problemer med det psykiske undervisningsmiljø i form af mobning el. lign., udarbejder ledelsen en handlingsplan, hvoraf det fremgår, med hvilke foranstaltninger

problemerne effektivt bringes til ophør. Tilsvarende gælder, hvis uddannelsesstedets ledelse eller en elevs forældremyndighedsindehavere anser det for nødvendigt som følge af elevens bekymrende tilstand eller adfærd, herunder sygdom og fravær, på grund af problemer med det psykiske undervisningsmiljø i form af mobning el. lign.

Stk. 2. Uddannelsesstedets ledelse skal udarbejde handlingsplanen, jf. stk. 1, senest 10 arbejdsdage efter at der er modtaget oplysning om problemerne. Fristen regnes fra det tidspunkt, hvor en medarbejder på uddannelsesstedet eller ved den kommunale forvaltning, for så vidt angår kommunale uddannelsessteder,

Dokumentnummer 20/00405-9 Side 5 af 6

første gang skriftligt eller mundtligt modtager oplysning om problemerne. Handlingsplanen revideres efter behov.

Stk. 3. Uddannelsesstedets ledelse gennemfører de planlagte foranstaltninger i overensstemmelse med handlingsplanen eller sørger for, at dette sker.

Stk. 4. Uanset stk. 1-3 træffer uddannelsesstedets ledelse straks de midlertidige foranstaltninger, som her og nu er nødvendige, for at der kan gribes ind over for de konstaterede problemer.

Stk. 5. Uddannelsesstedets ledelse informerer de berørte elever og for elever undergivet forældremyndighed eleverne og forældremyndighedsindehaverne om indholdet af handlingsplanen og om eventuelle midlertidige foranstaltninger.

§ 7. Undervisningsmiljøvurderingen skal mindst indeholde følgende elementer: 1) Kortlægning af uddannelsesstedets fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø, 2) beskrivelse og vurdering af eventuelle undervisningsmiljøproblemer, 3) udarbejdelse af en handlingsplan, hvor det fremgår, i hvilken takt og rækkefølge de konstaterede problemer skal løses, og 4) forslag til retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen.

Stk. 2. Uddannelsesstedets ledelse skal inddrage undervisningsmiljørepræsentanterne i planlægningen, tilrettelæggelsen og gennemførelsen af samt opfølgningen på undervisningsmiljøvurderingen.

§ 7 e. Dansk Center for Undervisningsmiljø fører tilsyn med overholdelsen af bestemmelserne i kapitlerne 1, 1 a, 3 og 4.

Stk. 2. Centeret kan til brug for tilsynet forlange enhver oplysning, som centeret skønner nødvendig til udførelse af disse opgaver, meddelt af den myndighed, bestyrelse eller person, der har ansvar for uddannelsesstedet.